

แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้แนวคิด
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2*
GUIDELINES FOR SCHOOL INTERNAL EDUCATION QUALITY
ASSURANCE SYSTEM BY PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY
APPROACH UNDER KALASIN PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 2

นภัสกร สอนเสนา¹ และ ลักขณา สริวัฒน์²

Napatsakorn Sornsena¹ and Lakkhana Sariwat²

¹⁻²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹⁻²Faculty of Education, Mahasarakham University, Thailand

Corresponding Author's Email: 67010581031@msu.ac.th

วันที่รับบทความ : 30 พฤษภาคม 2569; วันที่แก้ไขบทความ 9 มิถุนายน 2569; วันที่ตอบรับบทความ : 11 มิถุนายน 2569

Received 30 May 2026; Revised 9 June 2026; Accepted 11 June 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ
ความต้องการจำเป็นของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 และ 2) เพื่อสร้างและประเมินแนว
ทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 การวิจัยนี้

Citation:

* นภัสกร สอนเสนา และ ลักขณา สริวัฒน์. (2569). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้แนวคิด
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2.
วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 4(5), 655-671.

Napatsakorn Sornsena and Lakkhana Sariwat. (2026). Guidelines For School Internal Education Quality
Assurance System By Professional Learning Community Approach Under Kalasin Primary Educational
Service Area Office 2. Modern Academic Development and Promotion Journal, 4(5), 655-671.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 298 คน ได้มาโดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางฯ โดยศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี 3 แห่ง และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified)

ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพปัจจุบันของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานตามแผนพัฒนาฯ การประเมินผลและตรวจสอบฯ การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) การติดตามผลฯ การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาฯ และการกำหนดมาตรฐานการศึกษาฯ ตามลำดับ 2. แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 7 แนวทาง 39 วิธีการ โดยผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: แนวทาง, การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the current conditions, desirable conditions, and priority needs of the School Internal Education Quality Assurance System under the Kalasin Primary Educational Service Area Office 2, and 2) to construct and evaluate guidelines for the School Internal Education Quality Assurance System using a Professional Learning Community approach under the Kalasin Primary Educational Service Area Office 2. This study employed a mixed-methods research design, divided into two phases. Phase 1 involved 298 school directors and teachers, selected through stratified random sampling, using a rating scale questionnaire. Phase 2 evaluated the guidelines through semi-structured interviews with 3 best-practice schools and an evaluation by 5 experts.

Data were analyzed using mean, standard deviation, and the Modified Priority Needs Index.

The research revealed that: 1. The overall current conditions were at a moderate level, while the desirable conditions were at the highest level. The priority needs, ranked from highest to lowest, were: continuous development of school quality, implementation of the school's educational development plan, assessment and auditing of internal educational quality, preparation of the SAR, monitoring of operational performance, preparation of the school development plan, and determination of the school's educational standards, respectively. 2. The guidelines consist of 7 guidelines and 39 methods, and the overall evaluation by experts indicated that the guidelines' suitability and feasibility were at the highest level.

Keywords: Guidelines Approach, School Internal Education Quality Assurance System, Professional Learning Community

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ ประเทศไทยจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็นระบบดังที่ปรากฏในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ที่บัญญัติให้การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่รัฐต้องจัดให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 47 ยังได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของการจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง และสังคมว่าสถานศึกษาสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21

แม้การประกันคุณภาพภายในจะเป็นกระบวนการสำคัญที่สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แต่ในทางปฏิบัติพบว่าสถานศึกษาหลายแห่งยังเผชิญความท้าทายในการทำให้ระบบนี้มีความเป็นรูปธรรมและเกิดผลสัมฤทธิ์จริง โดยเฉพาะปัญหาด้านการขาดการมีส่วนร่วมของครู การขาดการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ และการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อเชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณภาพ เพื่อตอบสนองความท้าทายดังกล่าว แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) จึงถูกนำมาใช้และได้รับการยอมรับในระดับสากลว่าเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาวิชาชีพครู โดยเน้นการทำงานเป็นทีม การเรียนรู้ร่วมกัน และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เชิงวิชาชีพ (Dufour and others, 2008; Hord and others, 2009) การบูรณาการแนวคิด PLC เข้ากับการประกันคุณภาพภายใน จึงเป็นทางออกสำคัญที่ช่วยเปลี่ยนกระบวนการประเมินหรือการจัดทำรายงานรูปแบบเดิม ให้กลายเป็นการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้และการปรับปรุงคุณภาพการสอนอย่างต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาในบริบทของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า แม้ทางสำนักงานเขตพื้นที่ที่จะให้ความสำคัญกับการส่งเสริม สนับสนุน และสร้างความเข้มแข็งแก่สถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในทางปฏิบัติจริงกลับยังพบข้อจำกัดหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาในด้านการขาดมีส่วนร่วมของบุคลากร ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนต่อกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา และข้อจำกัดในการนำข้อมูลเชิงประจักษ์มาใช้เป็นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2, 2567) ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้การขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในพื้นที่ยังไม่เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์เท่าที่ควร

จากความเป็นมาและสภาพปัญหาทั้งหมดที่กล่าวมา ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนากระบวนการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นเพื่อนำไปสู่การสร้างและประเมิน "แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2" โดยประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาจะได้แนวทางปฏิบัติที่บูรณาการการทำงานเป็นทีมตามหลัก PLC มาเป็นกลไกขับเคลื่อนการประกันคุณภาพ ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพของผู้เรียน พัฒนาศักยภาพของครู

และส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวมให้มีคุณภาพ เกิดความเข้มแข็ง และยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2
2. เพื่อสร้างและประเมินแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษาดำเนินการ เพื่อติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพของตนเองให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ระบบนี้อาศัยหลักการบริหารตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ซึ่งเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของบุคลากรทุกฝ่ายภายในสถานศึกษา จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร ทฤษฎี และหลักการดำเนินงาน ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 รวมถึงแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 7 องค์ประกอบ เพื่อนำมาใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการบริหาร
2. การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา นำแผนสู่การปฏิบัติจริงผ่านโครงการและกิจกรรม
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

5. การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าและนำไปปรับปรุง

6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) เพื่อสะท้อนคุณภาพผู้เรียนและการบริหารจัดการต่อสาธารณชน

และ 7. การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการผลประเมินเข้าสู่แผนพัฒนาในรอบถัดไป

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การรวมตัวและร่วมใจกันของกลุ่มบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการเรียนการสอน โดยมีกระบวนการทำงานอย่างมืออาชีพจนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร ก่อให้เกิดพลังในการเปลี่ยนแปลงคุณภาพผู้เรียน จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการ ได้แก่ วิจารย์พานิช (2555) วรลักษณ์ ชูกำเนิด เอกรินทร์ สังข์ทองและชวลิต เกิดทิพย์ (2557) วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล (2562) Dufour and others (2008) และ Hord and others (2009) ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 6 องค์ประกอบ เพื่อใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่

1. วิสัยทัศน์ร่วม (Shared vision) การกำหนดภาพอนาคตและเป้าหมายความสำเร็จที่สมาชิกยอมรับเป็นทิศทางเดียวกัน

2. ทีมงานร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative teamwork) การทำงานร่วมกันบนพื้นฐานของการช่วยเหลือ สนับสนุน และรับผิดชอบร่วมกัน

3. ภาวะผู้นำร่วม (Shared leadership) การกระจายอำนาจ สนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการปฏิบัติงาน

4. การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ (Professional learning and development) การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจากประสบการณ์ตรงเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

5. ชุมชนกัลยาณมิตร (Caring community) วัฒนธรรมการทำงานที่เปิดเผย ไว้วางใจ และเคารพซึ่งกันและกัน

และ 6. โครงสร้างสนับสนุนชุมชน (Supportive structure) การจัดสภาพแวดล้อมลดความซับซ้อน และจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อเอื้อต่อการดำเนินงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) โดยดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 1,455 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 298 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล จำนวน 3 โรงเรียน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางฯ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยประกอบด้วย 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบัน ระดับสภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	PNI modified	
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.19	0.72	มาก	4.76	0.45	มากที่สุด	0.14	7
2. การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา	3.81	0.78	มาก	4.58	0.54	มากที่สุด	0.20	6
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.83	0.78	ปานกลาง	4.60	0.56	มากที่สุด	0.63	2
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	3.30	0.82	ปานกลาง	4.56	0.57	มากที่สุด	0.38	3
5. การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	3.46	0.81	ปานกลาง	4.36	0.63	มาก	0.26	5

การประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	PNI modified	
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)	3.63	0.80	มาก	4.67	0.51	มากที่สุด	0.29	4
7. การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	2.57	0.79	ปานกลาง	4.66	0.53	มากที่สุด	0.81	1
เฉลี่ยรวม	3.43	0.93	ปานกลาง	4.59	0.56	มากที่สุด		

ระดับสภาพปัจจุบันของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.43$, S.D. = 0.93) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่าการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.72) ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 2.57$, S.D. = 0.79) ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.59$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นการติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.76$, S.D. = 0.45) องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.63)

ลำดับความต้องการจำเป็นของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (PNI_{modified} = 0.81) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (PNI_{modified} = 0.63) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (PNI_{modified} = 0.38)

การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ($PNI_{\text{modified}} = 0.29$) การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.26$) การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.20$) และการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.14$) ตามลำดับ

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.64	0.49	มากที่สุด	4.60	0.50	มากที่สุด
2. การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา	4.43	0.50	มาก	4.40	0.49	มาก
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.57	0.50	มากที่สุด	4.30	0.46	มาก
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.32	0.47	มาก	4.44	0.50	มาก
5. การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.63	0.48	มากที่สุด	4.53	0.50	มากที่สุด
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)	4.56	0.50	มากที่สุด	4.64	0.48	มากที่สุด

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
7. การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	4.60	0.49	มากที่สุด	4.67	0.47	มากที่สุด
รวม	4.54	0.50	มากที่สุด	4.51	0.50	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ในด้านความเหมาะสมของแนวทางโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.50) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.49) การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{x} = 4.63$, S.D. = 0.48) การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.49) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.49) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ($\bar{x} = 4.56$, S.D. = 0.50) การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.50) และการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = 0.47) ในด้านความเป็นไปได้ของแนวทางโดยรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 0.50) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.47) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.48) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.50) การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.50) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = 0.50) การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.49) และการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = 0.46)

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบันของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.43$, S.D. = 0.93) และสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.59$, S.D. = 0.56) ที่เป็นอย่างนี้เพราะว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งให้ความสำคัญต่อการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาทุกแห่งที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีมาตรฐานตามจุดหมายของหลักสูตรและความต้องการของสังคม ตลอดจนสร้างความมั่นใจให้กับสังคม โดยการเปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วชิรินทร์ ภูมิภาค (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่าสภาพปัจจุบันของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ จิตติพงศ์ ฉิมพลีสุวรรณ (2566) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดสงขลา และนิตยา กัลยาณี (2566) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่าสภาพการดำเนินการปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ณัฐพล จันทรพล (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 และ ธนพล วงศ์ฉลาด (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่าสภาพปัจจุบันของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.50) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 0.50) โดยมีประเด็นสำคัญ คือ 1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานและจัดประชุมสร้างความตระหนัก โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมกำหนดมาตรฐานและค่าเป้าหมายความสำเร็จ 2. การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาควรวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) เพื่อนำผลมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วมเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางปฏิบัติ 3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและทรัพยากรที่จำเป็น พร้อมทั้งดำเนินการโดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการระดับสถานศึกษา ร่วมกันพัฒนาเครื่องมือ และดำเนินการนิเทศติดตามด้วยวิธีการที่หลากหลายบนพื้นฐานความสัมพันธ์เชิงบวก 5. การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาควรจัดอบรมพัฒนาความรู้ นำวงจรคุณภาพ (PDCA) มาประยุกต์ใช้ในการประเมิน และรวบรวมผลจัดทำเป็นสารสนเทศ 6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) สถานศึกษาควรรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงาน นำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเผยแพร่ต่อสาธารณชน 7. การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาควรนำผลประเมินมาปรับปรุงการปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรินทร์ ภูมิภาค (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ได้เสนอแนวทางการยกระดับการประกันคุณภาพภายใน 7 องค์ประกอบ ครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานไปจนถึงการพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับ นิตยา กัลยาณี (2566) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิง

สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า แนวทางการดำเนินงานโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด รวมทั้งสอดคล้องกับ ธนพล วงศ์ฉลาด (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่าการประยุกต์ใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในงานประกันคุณภาพมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในระดับมากที่สุดเช่นกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศของ Mohzana et al. (2024) ได้ทำการศึกษากระบวนการประกันคุณภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน ที่ระบุถึงกระบวนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน (กำหนดมาตรฐาน ทำแผนที่คุณภาพ จัดทำและดำเนินการตามแผน และประเมินผล) โดยบูรณาการการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับ Stalmeijer et al. (2022) ได้ศึกษาประเด็นการประกันคุณภาพการศึกษา (Internal Quality Assurance: IQA) ภายในองค์กรการศึกษา ที่เสนอว่าการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพ (Quality Culture) ต้องอาศัยการสะท้อนคิด การสนทนาเชิงสร้างสรรค์ และการสร้างชุมชนนักปฏิบัติ (Communities of Practice) เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ สรุปได้ว่าสภาพปัจจุบันของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ลำดับความต้องการจำเป็น เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อเสนอแนะในการวิจัย ประกอบด้วย 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ควรมีการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ให้เข้าใจทุกขั้นตอนอย่างละเอียด ชัดเจน ก่อนการนำแนวทางไปปรับใช้ 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ประกอบด้วย 2.1 ควรมีการวิจัย ศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ที่มีขนาดแตกต่างกัน 2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ที่มีความเป็นเลิศ

เอกสารอ้างอิง

- กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561. (2561). *ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก หน้า 3* (23 กุมภาพันธ์ 2563).
- ณัฐพล จันทร์พล. (2564). การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธนพล วงศ์ฉลาด. (2564). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิตยา กัลยาณี. (2566). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- วรลักษณ์ ชูกำเนิต เอกรินทร์ สังข์ทองและชวลิต เกิดทิพย์. (2557). รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย. *Hatyai Academic Journal*, 12(2), 123-134. จาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/HatyaiAcademicJournal/article/view/82548>
- วัชรินทร์ ภูมิภาค. (2563). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา*. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล. (2562). *การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)*. ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. (2567). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. ภาพสินธุ์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Dufour, R., Dufour, R., & Eaker, R. (2008). *Revisiting Professional Learning Communities at Work*. Solution Tree Press.
- Hord, S. M., Roussin, J., & Sommers, W. A. (2009). *Guiding Professional Learning Communities: Inspiration, Challenge, Surprise, and Meaning*. Corwin.
- Mohzana, Arifin, M., Pranawukir, I., Mahardhani, A. J., & Hariyadi, A. (2024). Quality Assurance System in Improving the Quality of Education in School. *MUDIR (Jurnal Manajemen Pendidikan)*, 6, 115-123. <https://ejournal.Unsuda.ac.id/index.php/mpi/index>

Stalmeijer, R. E., Whittingham, J. R. D., Bendermacher, G. W. G., Wolfhagen, I. H. A. P., Dolmans, D. H. J. M., & Sehlbach, C. (2022). Continuous enhancement of educational quality – fostering a quality culture. *Medical Teacher*, 45(1), 6-16. <https://doi.org/10.1080/0142159 X.2022.2057285>